

نام و نام خانوادگی :	به نام خداوند جان و خرد	سعید رضایی
شماره کلاس :	مدیریت آموزش و پرورش ناحیه ۲ رشت	
شماره دانش آموزی :	دبیرستان تخصصی علوم انسانی شهید نهی قناد (ویژه فرهنگ) خرداد ماه	

الف) مبانی تحلیل متن، تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۴ نمره)						
۰/۵	از میان کمانک ها گزینه مناسب را بگزینید: الف) نویسنده کتاب کشف الأسرار و عدة الأبرار (ابوالفضل میبیدی، خواجه عبدالله انصاری، سنایی) است. ب) در زمان سامانیان (طوس - بخارا) عمده ترین مرکز فرهنگ به شمار می آمد.	۱				
۰/۵	دلایل گرایش نویسندگان به فارسی نویسی در سده های پنجم و ششم چیست؟ (۲ مورد)	۲				
۰/۵	محمد تقی بهار برای شعر فارسی چند نوع سبک و دوره قائل شده است، چهار مورد را به ترتیب نام ببرید؟ (۴ مورد)	۳				
۰/۲۵	اصل کتابهای درخت آسوریک و یادگار زریران به چه زبانی است؟	۴				
۰/۷۵	سبک خراسانی بر حسب زمان به چند سبک فرعی تقسیم می شود؟ نام ببرید.	۵				
۰/۵	درستی یا نادرستی هر یک از موارد زیر را بررسی کنید. الف) قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم، مهمترین دوره تمدن اسلامی ایران بوده است. (درست، نادرست) ب) فراوانی واژگان فارسی و ترکیبات فارسی از ویژگی های سبک عراقی است. (درست، نادرست)	۶				
۰/۵	دوره رواج نثر فنی چه قرنی است و کدام اثر جزء نخستین نمونه آن است؟	۷				
۰/۵	هر یک از موارد ستون سمت راست را به حروف ستون سمت چپ وصل کنید. (دو مورد اضافی است)	۸				
۰/۵	<table border="1"> <thead> <tr> <th>الف</th> <th>ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>کاربردهای تاریخی دستور واج آرایبی</td> <td>الف) بدیع لفظی ب) قلمرو فکری پ) قلمرو زبانی ت) بدیع معنوی</td> </tr> </tbody> </table>	الف	ب	کاربردهای تاریخی دستور واج آرایبی	الف) بدیع لفظی ب) قلمرو فکری پ) قلمرو زبانی ت) بدیع معنوی	
الف	ب					
کاربردهای تاریخی دستور واج آرایبی	الف) بدیع لفظی ب) قلمرو فکری پ) قلمرو زبانی ت) بدیع معنوی					
ب) موسیقی شعر (۶ نمره)						
۰/۵	کدام بیت دارای قافیه درونی و کدام بیت ذوقافیتین است؟ الف) یار مرا، غار مرا، عشق جگرخوار مرا / یار تویی، غار تویی، خواجه نگاه دار مرا ب) ای از مکارم تو شده در جهان خیر / افکنده از سیاست تو آسمان سپر	۹				
۰/۲۵	کوچک ترین واحد آوایی زبان چه نام دارد؟	۱۰				
۱	واژه پیشرو را یک بار با حذف همزه و بار دیگر با همزه به خط عروضی بنویسید و تقطیع هجایی کنید: «سرآمد»	۱۱				
۱/۲۵	به توجه به بیت زیر به پرسش ها پاسخ دهید.	۱۲				

	<p>«نشود فاش کسی آنچه میان من و توست / تا اشارات نظر نامه رسان من و توست»</p> <p>الف) ردیف را بیابید. پ) حروف قافیه را بیابید. ث) حرف «روی» چیست؟</p> <p>ب) واژگان قافیه را بنویسید. ت) نوع قاعده قافیه را بنویسید.</p>	
۰/۲۵	برای مصوّت «ی» یک واژه، نمونه بیاورید.	۱۳
۰/۲۵	<p>کدام گزینه در مورد تعیین وزن شعر درست نیست؟</p> <p>الف) هر هجا را آن گونه که تلفظ می کنیم، می نویسیم. ○ (ب) هجای پایانی مصراع ها همیشه بلند است. ○ پ) دز زبان فارسی هیچ واژه ای با صامت آغاز نمی شود. ○ (ت) دومین واج هر هجا همیشه مصوّت است. ○</p>	۱۴
۰/۵	<p>هر یک از اصطلاحات زیر مربوط به حس و حال حاکم بر فضای کدام یک از شعرهای زیر است؟ «یک مورد اضافی»</p> <p>«شادی و نشاط درونی، رزمی و کوبنده، غم و اندوه»</p> <p>الف) بر سر زدند از الم زاده بتول / تنها همین نه مریم و هاجر که ساره هم ب) ما همه چشمیم و تو نور ای صنم / چشم بد از روی تو دور ای صنم</p>	۱۵
	وزن شعر زیر را بنویسید.	۱۶
۲	بگو تا سوار آورم زابلی / که باشند با خنجر کابلی	
	هجانویسی ۱	
	نشانه گذاری	
	هجانویسی ۲	
	نشانه گذاری	
پ) زیباشناسی (۶ نمره)		
۱	<p>بیت زیر را از نظر سطح موسیقایی و تناسب های آوایی (واج آرایبی، واژه آرایبی، جناس) بررسی کنید. خیزید و خز آرید که هنگام خزان است / باد خنک از جانب خوارزم وزان است</p>	۱۷
۲	<p>در عبارت زیر سجع ها را بیابید و نوع آن را شناسایی کنید. کدام سجع ارزش موسیقایی بیشتری دارد. الف) هر که با بدان نشیند نیکی نبیند. پ) پادشاهی او راست زبینه، خدایی او راست درخورنده. ب) ما را بر کیسه بند نیست و با خلق خدا جنگ نیست.</p>	۱۸
۰/۵	<p>در بیت زیر واژه های و جناس ناهمسان مختلفی می سازند. در دل ندمم ره پس از این مهر بتان را / مهر لب او بر در این خانه نهادیم</p>	۱۹
۰/۵	<p>کدام واژه ها با هم دارای آرایه اشتقاق هستند؟ صامت های مشترک آنها را شناسایی کنید؟ ز مشرق سر کوی آفتاب طلعت تو / اگر طلوع کند طلعم همایون است.</p>	۲۰
۱	<p>در کدام بیت آرایه ترصیع و در کدام بیت آرایه موازنه دیده می شود؟ چرا؟ الف) گر عزم جفا داری، سر در رهنم اندازم / و راه وفا گیری، جان در قدمت ریزم</p>	۲۱

	ب) ما چو ناییم و نوا در ما ز توست / ما چو کوهیم و صدا در ما ز توست	
۱	گونه جناس را در بیت‌های زیر شناسایی کنید. الف) وقت است تا برگ سفر بر باره بندیم / دل بر عبور از سد خار و خاره بندیم ب) ای مرغ اگر پری به سر کوی آن صنم / پیغام دوستان برسانی بدان پری	۲۲
ت) نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)		
۰/۵	متن‌های زیر دارای چه گونه نثری اند؟ (۲ مورد اضافه) «ساده، موزون، فنی، مصنوع» الف) اما آن سه که طالب آنند، فراخی معیشت است و رفعت منزلت، و رسیدن به ثواب آخرت؛ ب) ای کریمی که بخشنده عطایی؛ و ای حکیمی که پوشنده خطایی؛ و ای صمدی که از ادراک خلق جدایی؛	۲۳
۱/۵	حکایت زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید. پارسازاده ای را نعمت بیکران به دست افتاد، فسق و فجور آغاز کرد. باری به نصیحتش گفتم: ای فرزند، دخل آب روان است و عیش آسیاب گردان. چو دخلت نیست خرج آهسته تر کن که می گویند ملاحان سرودی، اگر باران به کوهستان نبارد به سالی دجله گردد خشک رودی	۲۴
	الف) دو ویژگی ادبی در متن بیابید. ب) دو ویژگی زبانی در متن پیدا کنید. ج) از نظر قلمرو فکری و لحن متن را بررسی کنید.	
۰/۷۵	بیت‌های زیر را از نظر ویژگی‌های قلمرو زبانی بررسی کنید. (۳ مورد) بوی جوی مولیان آید همی یاد یار مهربان آید همی ریگ آموی و درشتی راه او زیر پایم پرنیان آید همی آب حیحون از نشاط روی دوست جنگ ما را تا میان آید همی	۲۵
۱/۲۵	با توجه به متن زیر، پاسخ درست را بگزینید. آمد نفس صبح و سلامت نرسانید / بوی تو نیورد و پیامت نرسانید یا تو به دم صبح، سلامی نسپردی / یا صبحدم از رشک، سلامت نرسانید من نامه نوشتم به کبوتر بسپردم / چه سود که بختم سوی بامت نرسانید عمری است که چون خاک، جگر تشنه عشقم / و ایام به من، جرعه جامت نرسانید خاقانی، ازین طالع خود کام چه جویی؟ / کاو چاشنی کام به کامت نرسانید الف) در این متن واژه‌های عربی تقریباً زیادی به کار رفته است که از ویژگی‌های سبک عراقی است. (درست ○ نادرست ○) ب) در بیت نخست یک استعاره یافت می‌شود. (درست ○ نادرست ○) پ) قالب شعر غزل است. (درست ○ نادرست ○) ت) در بیت چهارم یک تشبیه با ذکر فقط دو پایه «مشبه» و «مشبه به» یافت می‌شود. (درست ○ نادرست ○) ث) در بیت پنجم پرسش انکاری وجود ندارد. (درست ○ نادرست ○)	۲۶
کامیاب باشید		

پاسخنامه تشریحی

مبانی تحلیل متن، تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۴ نمره)											
۰/۵	<p>از میان کمانک ها گزینه مناسب را بگزینید:</p> <p>الف) ابوالفضل میبیدی (۰/۲۵) ب) بخارا (۰/۲۵)</p>										
۰/۵	گرایش شاهان در جلب عالمان و ادیبان به دربار؛/لشکرکشی ها و فتوحات غزنویان؛/توسعه مدارس و مراکز تعلیم. (۲ مورد هر مورد ۰/۲۵)										
۰/۵	سبک خراسانی یا ترکستانی (از آغاز شعر فارسی تا قرن ششم)؛ / سبک عراقی (از قرن ششم تا قرن دهم)؛ / سبک هندی (از قرن دهم تا سیزدهم)؛ / دوره بازگشت (در تمام طول قرن سیزدهم)؛ / دوره مشروطه؛ / دوره معاصر. (۴ مورد هر دو مورد ۰/۲۵)										
۰/۲۵	زبان پارتی(۰/۲۵)										
۰/۷۵	سه سبک: سامانی، غزنوی و سلجوقی (۰/۷۵)										
۰/۵	درستی یا نادرستی هر یک از موارد زیر را بررسی کنید. الف) درست (۰/۲۵) ب) نادرست(۰/۲۵)										
۰/۵	دوره رواج این گونه نثر، قرن ششم هجری است (۰/۲۵) و نخستین نمونه آن، کتاب « کلیله و دمنه » از ابوالمعالی نصرالله منشی است. (۰/۲۵)										
۸	(۲ مورد هر مورد ۰/۲۵)										
۱	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 50%; text-align: center;">الف</th> <th style="width: 50%; text-align: center;">ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">کاربردهای تاریخی دستور</td> <td style="text-align: center;">الف) بدیع لفظی</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">واج آرایبی</td> <td style="text-align: center;">ب) قلمرو فکری</td> </tr> <tr> <td></td> <td style="text-align: center;">پ) قلمرو زبانی</td> </tr> <tr> <td></td> <td style="text-align: center;">ت) بدیع معنوی</td> </tr> </tbody> </table>	الف	ب	کاربردهای تاریخی دستور	الف) بدیع لفظی	واج آرایبی	ب) قلمرو فکری		پ) قلمرو زبانی		ت) بدیع معنوی
الف	ب										
کاربردهای تاریخی دستور	الف) بدیع لفظی										
واج آرایبی	ب) قلمرو فکری										
	پ) قلمرو زبانی										
	ت) بدیع معنوی										
موسیقی شعر (۶ نمره)											
۱	الف) قافیه درونی(۰/۵) ب) ذوقافیتین(۰/۵)										
۰/۲۵	واج(۰/۲۵)										
۱	سرآمد: سر / آ / مد (- - -) (۰/۵) سرآمد: س / را / مد (U - -) (۰/۵)										
۱/۲۵	الف) من و توست ب) میان، نامه رسان (۰/۲۵)										
۰/۲۵	پ) ان (۰/۲۵) ت) قاعده ۲ (۰/۲۵) ث) ن (۰/۲۵)										
۰/۲۵	«بید» یا هر پاسخ درست دیگر (۰/۲۵)										
۰/۲۵	پ) در زبان فارسی هیچ واژه ای با صامت آغاز نمی شود.										

۰/۵	الف) غم و اندوه (۰/۲۵) ب) شادی و نشاط درونی (۰/۲۵)	۱۵																		
2	بگو تا سوار آورم زابلی / که باشند با خنجر کابلی											۱۶								
								لی	ب	زا	رم		و	را	وا	س	تا	گو	ب	هجانویسی ۱
								-	U	-	-		U	-	-	U	-	-	U	نشانه‌گذاری
								لی	ب	کا	ر		ج	خن	با	د	شن	با	ک	هجانویسی ۲
								-	U	-	(-)U		U	-	-	U	-	-	U	نشانه‌گذاری
زیباشناسی (۶ نمره)																				
۱	بیت زیر را از نظر سطح موسیقایی و تناسب های آوایی (واج آرایبی، واژه آرایبی، جناس) بررسی کنید. واج آرایبی: خ، ز (۰/۵) / واژه آرایبی: است (۰/۲۵) / جناس: خزان، وزان (۰/۲۵)																		۱۷	
۲	الف) نشیند، نبیند. سجع متوازی (۰/۵) ب) بند، جنگ. سجع متوازن (۰/۵) پ) زینده، درخورنده. سجع مطرف (۰/۵) / ارزش سجع الف یا متوازی از همه بیشتر است. (۰/۵)																		۱۸	
۰/۵	واژه های «بر» و «در» (۰/۵)																		۱۹	
۰/۵	طلعت، طلوع، طالع (۰/۲۵) (ط، ل، ع) (۰/۲۵)																		۲۰	
۱	الف) موازنه؛ زیرا همه واژه های مصراع نخست با همه واژه های مصراع دوم سجع متوازن می سازند. (۰/۵) ب) ترصیع (۰/۲۵)؛ زیرا همه واژه های مصراع نخست با همه واژه های مصراع دوم سجع متوازی می سازند. (۰/۲۵)																		۲۱	
۱	الف) خار و خاره: (۰/۲۵) جناس ناهمسان افزایشی (۰/۲۵) ب) پری (۱-پیری؛ ۲-فرشته): (۰/۲۵) جناس همسان (۰/۲۵)																		۲۲	
نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)																				
۰/۵	الف) فنی (۰/۲۵) ب) موزون (۰/۲۵)																		۲۳	
۱/۵	الف) کنایه: به دست افتاد / دخل آب روان است: تشبیه / عیش آسیاب گردان است: تشبیه (۲ مورد هر مورد ۰/۲۵) ب) وجود واژگان عربی / نثر روان / (۲ مورد هر مورد ۰/۲۵) ج) متن درباره مقصد بودن در زندگی است (۰/۲۵) / لحن تعلیمی و آموزشی است. (۰/۲۵)																		۲۴	
۰/۷۵	وجود واژگان کهن: خنگ: اسب سفید؛ / کمی واژگان غیرفارسی / کاربردهای تاریخی دستور: همی آید: می آید؛ را: اضافه گسسته / زبان شعر ساده و جمله ها کوتاه است: مانند: بوی جوی مولیان همی آید / بیشتر واژگان شعر ساختمان ساده دارند: مانند: یار، میان، شاد / به کارگیری «میان» به معنای کمر؛ به کارگیری «دیر» در معنای «دراز»؛ به کارگیری «نشاط» در معنای «میل» (۳ مورد هر مورد ۰/۲۵)																		۲۵	
۱/۲۵	الف) درست ب) درست (نفس صبح) (۰/۲۵) پ) درست (۰/۲۵) ت) نادرست (۰/۲۵) ث) درست (۰/۲۵)																		۲۶	
کامیاب باشید																				